

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/59/2023
Identifikačné číslo spisu:	1408216187
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1408216187.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Věry Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobcu Lesné spoločenstvo majiteľov urbáru a lesnej spoločnosti Bratislava - Lamač, Bratislava, Heyrovského 3, IČO: 36 076 350, zast. Advokátska kancelária HASALA, s. r. o., Bratislava, Drieňová 34, IČO: 47 244 224, proti žalovanej O. D., narodenej N., T., zast. advokátom JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., Bratislava, Nezábudková 22, o vypratanie nehnuteľnosti a vydanie bezdôvodného obohatenia, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 6C/420/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. februára 2023 sp. zn. 14Co/236/2019, takto

rozhodol:

Dovolenie z a m i e t a .

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí tretím rozsudkom z 9. júna 2015 č. k. 6C/420/2008-368 uložil žalovanej povinnosť v lehote 30 dní vypratať pozemok parcely registra „C“ č. 3245 - záhrady o výmere 264 m², zapísaný na LV č. XXXX pre kat. úz. A. a v lehote 15 dní zaplatiť žalobcovi sumu 2.835,36 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 26. januára 2011 do zaplatenia; vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Konštatoval, že napriek tomu, že podľa jeho názoru u žalovanej boli splnené všetky podmienky vydržania predmetnej nehnuteľnosti, bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom rozhodnutí, v zmysle ktorého pri posudzovaní plynutia vydržacej lehoty žalovanej nie je možné prihliadnuť na dobromyseľnú držbu jej právnych predchodcov, ale splnenie podmienok vydržania treba u nej skúmať osobitne. Keďže medzi stranami v konaní nebolo sporné, že žalovaná predmetnú nehnuteľnosť nadobudla v roku 1992 a o tom, že jej držba nie je dobromyseľná, sa dozvedela z listov

žalobcu z roku 1996 a 1997, súd uzavrel, že žalovaná nebola dobromyseľným držiteľom predmetnej nehnuteľnosti počas celej 10-ročnej vydržacej doby, a teda túto nehnuteľnosť nemohla vydržať. Z tohto dôvodu žalobe v časti o vypratanie predmetnej nehnuteľnosti vyhovel, ako aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie predmetného pozemku bez právneho dôvodu za obdobie od 16. novembra 2008 do 16. novembra 2010. Žalobu v časti o uloženie povinnosti odstrániť stromové a krovinové porasty, záhradné lampy, exteriérové dlaždice, tvárnice, oplatenie a ďalšie veci umiestnené na pozemku zamietol pre jej neurčitosť.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu a žalovanej rozsudkom z 20. novembra 2018 č. k. 14Co/533/2015-398 prvým výrokom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach do výrokov vo veci samej o povinnosti žalovanej vypratať pozemok parcely registra „C“ č. 3245 - záhrady o výmere 264 m², zapísaný na LV č. XXXX pre kat. úz. A. a v lehote 15 dní zaplatiť žalobcovi sumu 2.835,36 eur potvrdil; druhým výrokom zmenil výrok o náhrade trov prvoinštančného konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu; tretím výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a napriek tomu, že prezentoval iný názor na započítanie vydržacej doby právnych predchodcov žalovanej, rozhodol vecne správne. Žalovaná nesplnila podmienky pre vydržanie predmetnej nehnuteľnosti jej dobromyseľnou držbou po dobu najmenej 10 rokov, pretože jej právni predchodcovia na ňu predmetnú nehnuteľnosť (spornú parcelu) kúpnu zmluvou z roku 1992 nepreviedli, a tak nemala právny titul na jej dobromyseľné užívanie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, že sa bez primeraných dôvodov (bez zachovania náležitej miery opatrnosti) spoliehala na to, že parcela jej patrí, pretože bola súčasťou oplatenia pozemku, nemôže mať právne účinky jej vydržania.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolený súd“) uznesením z 27. augusta 2019 sp. zn. 4Cdo/120/2019 zrušil rozsudok odvolacieho súdu z 20. novembra 2018 č. k. 14Co/533/2015-398 a vec mu vrátil na ďalšie konanie pre nedostatočné odôvodnenie jeho rozsudku, čím bolo porušené právo žalovanej na spravodlivý proces a konanie zaťažené vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP.

3.1. Svoje rozhodnutie najvyšší súd odôvodnil tým, že v prejednávanej veci odvolací súd sa pri hodnotení skutkového stavu vôbec nezaoberal skutočnosťami namietanými aj žalovanou a dôkazmi preukazujúcimi, že držba spornej parcely žalovanou a jej právnych predchodcov bola dobromyseľná od roku 1963, a že v dôsledku toho došlo k vydržaniu tohto pozemku, resp. ak ich považoval za bezvýznamné pre meritórne rozhodnutie, ich bezvýznamnosť a irelevantnosť vôbec neodôvodnil. V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu absentuje zhodnotenie, či možno držbu predmetných nehnuteľností vrátane spornej parcely právnych predchodcov žalovanej považovať za dobromyseľnú (oprávnenú), resp. prečo ju za dobromyseľnú považovať nemožno.

4. Krajský súd na odvolanie žalobcu a žalovanej rozsudkom zo 7. februára 2023 č. k. 14Co/236/2019-481 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach do výrokov vo veci samej ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP); druhým výrokom zmenil výrok o náhrade trov prvoinštančného konania tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %; tretím výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.1. Po opätovnom preskúmaní napadnutého rozsudku okresného súdu, výsledkov vykonaného dokazovania a odvolacích námietok žalovanej dospel odvolací súd k záveru, že jej odvolanie nie je dôvodné. V doplnenom dokazovaní vykonanom súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že žalovaná nesplnila zákonné podmienky pre vydržanie spornej nehnuteľnosti jej dobromyseľnou držbou po dobu najmenej desať rokov. Keďže manželia A. na ňu spornú parcelu v roku 1992 nepreviedli, nemala právny titul na užívanie tejto parcely dobromyseľne. To, že sa bez primeraných dôvodov spoliehala na to, že parcela jej patrí, pretože bola súčasťou oplateného pozemku, nemôže mať právne

účinky. Napokon už v roku 1996 zistila, že parcela nie je súčasťou jej pozemkov, a preto zaslala svoj prvý list žalobcovi. Rovnakú mieru opatrnosti mala zachovať už pri nadobúdaní nehnuteľnosti v čase kúpy od manželov A..

4.2. V predmetnom konaní žalovaná odvodzovala svoje vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti od inštitútu vydržania. Na to, aby žalovaná preukázala svoju dobromyseľnosť, že jej sporná nehnuteľnosť patrí, musí jej svedčiť nejaký titul nadobudnutia vlastníctva. Domnelým titulom nadobudnutia vlastníctva podľa jej vyjadrenia mala byť kúpna zmluva, ktorou manželia A. previedli na žalovanú ostatné časti nehnuteľnosti (parcely č. 3246, č. 3247 a č. 3248) opložené spolu so sporným pozemkom, avšak bez predmetnej spornej parcely č. 3245. Preto žalovaná nemala právny titul, od ktorého by sa mohla odvodzovať jej dobromyseľnosť užívania predmetnej spornej nehnuteľnosti.

4.3. Celkovo manželia A. odpredali žalovanej parcely č. 3246, č. 3247 a č. 3248 o výmere 847 m². Napriek tomu žalovaná užíva pozemok o výmere približne 1110 m². Údaje o tom, čo je predmetom kúpnej zmluvy museli byť žalovanej známe v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy. V čase kúpy pri zachovaní bežnej opatrnosti mala dať žalovaná zamerať jednotlivé parcely a konfrontovať ich plochy a identifikáciu so zápsmi na listoch vlastníctva. Žalovaná uzavrela riadnu kúpnu zmluvu, v ktorej bol presne definovaný predmet kúpy, a to presným označením daných nehnuteľností. Iba samotná domnienka žalovanej, že kupovala niečo viac (spornú parcelu č. 3245) nestačí pre vydržanie spornej nehnuteľnosti. Aj keby si žalovaná skutočne myslela, že nadobúda aj spornú parcelu, keďže bola ako celok opložená s ostatnými, išlo by v danom prípade o nedbalého nadobúdateľa, ktorý si v skutočnosti neoveril, čo je predmetom kúpnej zmluvy. Jej subjektívny pocit, že vlastní viac, ako bolo v skutočnosti vymedzené v kúpnej zmluve, nemôže byť na ujmu skutočného vlastníka. Navyše pochybnosti o svojom vlastníctve žalovaná preukázateľne mala minimálne od roku 1996, kedy napísala v poradí prvý list žalobcovi. V podanom odvolaní žalovaná neuviedla žiadne skutočnosti, ktorými by spochybnila tieto závery zo zisteného skutkového stavu.

4.4. Súd prvej inštancie zameral dokazovanie na zistenie, či sporná parcela bola v roku 1972 pridelená právnym predchodcom žalovanej do osobného užívania, resp. ak parcelu užívali, či boli splnené podmienky na vydržanie parcely z ich strany. Aj v prípade ustálenia skutkového stavu, že sporná parcela bola pridelená do užívania manželom A., resp. ju vydržali, avšak ju nepreviedli kúpnu zmluvou na žalovanú, treba vychádzať z právneho názoru, že ak právny predchodca držiteľa nepreviedol na držiteľa sporný pozemok, ale len susedné pozemky, nemôže to mať vplyv na plynutie lehoty na vydržanie pre jeho právneho nástupcu. Súd v takomto prípade musí posudzovať splnenie podmienok pre vydržanie zo strany žalovanej samostatne - teda jej titul, na základe ktorého sa domnievala, že je vlastníkom pozemku, a uplynutie doby potrebnej pre vydržanie, bez ohľadu na dobu držby pozemku jej právnymi predchodcami.

4.5. Vo veci nebolo sporné, že parcela č. 3245 mala pôvodne charakter poľnohospodárskej pôdy, ktorú obhospodarovalo JRD. Odvolací súd uviedol, že je dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že takýto druh pozemku nemohol byť pridelený do osobného užívania manželom A. na výstavbu rodinného domu. V tejto súvislosti je dôležité aj ustanovenie § 135a ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31. decembra 1991, podľa ktorého ak mal občan v držbe 10 rokov pozemok, ku ktorému sa mohlo zriadiť právo osobného užívania, nadobudol k pozemku vlastníctvo štát, a občan mal právo len na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemku, ale maximálne do výmery 800 m², ak išlo o výstavbu rodinného domu. Manželia A. mohli v dobrej viere užívať spornú parcelu len za predpokladu, že mali k nej zriadené právo osobného užívania, čo z vykonaných dôkazov nevyplýva. Ak by takéto právo mali zriadené, otázne je prečo sa aj táto parcela nestala predmetom kúpnej zmluvy so žalovanou. Tieto skutkové okolnosti však nemajú vplyv na skúmanie dobromyseľnosti držby žalovanou, pretože manželia A. na ňu sporný pozemok nepreviedli a plynutie ich vydržacej doby sa na ňu nevzťahuje. Ak napriek pochybnostiam o vlastníctve k spornej parcele, ju žalovaná naďalej užívala bez protiplnenia žalobcovi, má žalobca nárok aj na vydanie bezdôvodného obohatenia za rozhodné obdobie, ktorého výška bola zistená znaleckým dokazovaním.

4.6. Vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania odvolací súd posúdil odvolanie žalobcu ako dôvodné. Je nepochybné, že žalobca sa v konaní domáhal dvoch nárokov - vypratania spornej nehnuteľnosti a vydania bezdôvodného obohatenia, a v oboch nárokoch bol úspešný. Súd prvej inštancie zamietol len časť žaloby týkajúcu sa špecifikácie hnutelných vecí, ktoré majú byť z nehnuteľnosti vypratane, avšak absencia takejto špecifikácie neznamena neúspech žalobcu v jeho nároku na vypratanie nehnuteľnosti. Sám žalobca vo vyjadrení uviedol, že aj bez konkrétnej špecifikácie hnutelných vecí v súdnom rozhodnutí rieši realizáciu vypratania Exekučný poriadok. Išlo len o dopĺňujúci žalobný petit k petitu vypratania nehnuteľnosti. Je preto dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že bol do oboch žalovaných nárokov úspešný. Odvolací súd preto v zmysle § 388 CSP zmenil napadnutý výrok o náhrade trov konania a priznal žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

4.7. Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a zároveň je predmetné rozhodnutie riadne neodôvodnené, a preto nepreskúmateľné.

5.1. Počas celého konania od podania žaloby zo strany žalobcu, okresný súd vykonal podrobné dokazovanie, jednak listinnými dôkazmi, jednak výsluchom svedkov, pričom najpodstatnejšie výsluchy predstavovala svedecká výpoveď svedka A., a zároveň výpoveď svedka O., osoby všeobecne uznávanej vo veciach aj pozemkových, pričom bolo preukázané, že žalovaná k uzavretiu kúpno-predajnej zmluvy pristúpila s náležitou opatrnosťou pri riadnom oboznámení sa s priebehom hraníc nehnuteľnosti, ako aj skutočnosti, že celých približne 10 árov nikto nespochybnil. Uvedené výpovede svedkov žalobca nespochybnil, pričom nepripojil žiadny dôkaz, ktorý by vyvracal svedecké výpovede svedkov.

5.2. Ďalej poukázala na svedecké výpovede pána A. J., O. T., O. D. a poznamenala, že predmetnú nehnuteľnosť, ktorú mali v čase predaja jej právni predchodcovia vo výlučnom vlastníctve na základe vydržania bola v celosti dlhodobo oplotená od roku 1963, pričom celkový rozsah oplotenia predmetnej nehnuteľnosti zostal zachovaný aj po jeho oprave, ktorú vykonala po odkúpení predmetnej nehnuteľnosti, a to z dôvodu jeho havarijného stavu. Celkový rozmer parcely bol vyznačený členom družstva už od roku 1960 štyrmi zameriavacími kolíkmi, ktoré boli aj v čase predaja nehnuteľnosti riadne viditeľné v teréne, a predstavovali súčasť oplotenia parcely v rozmere približne 10 árov, čo vzbudzovalo oprávnený predpoklad o riadnom zameraní uvedenej parcely. Z uvedeného má dovolateľka za to, že v stave, v akom sa nachádzala predmetná parcela bola dobromyseľne užívaná právnickými predchodcami žalovanej, pričom bola riadne vyhraničená a ohradená, a takýto stav nikto nespochybnil. V danom prípade uvedené metre štvorcové nikomu nechýbali a nikto ani nespochybnil ohradenie uvedenej parcely. S uvedenými skutočnosťami sa ani prvoinštančný súd, ani odvolací súd riadne a dostatočne nevysporiadali, čo zakladá nepreskúmateľnosť uvedených rozhodnutí.

5.3. Odvolací súd v odôvodnení odvolacieho rozsudku v nedostatočnom rozsahu konštatoval svoje rozhodnutie, resp. právne úvahy, ktoré ho viedli k takémuto rozhodnutiu o podanom odvolaní žalovanej, pričom odvolací súd len uviedol, že v doplnenom dokazovaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaná nespĺnila zákonné podmienky pre vydržanie spornej nehnuteľnosti jej dobromyseľnou držbou po dobu najmenej 10 rokov. Odvolací súd taktiež podložil svoje rozhodnutie právnou úvahou, že žalovaná mala zachovať mieru opatrnosti už v čase kúpy nehnuteľnosti od manželov A.. Uvedené je však podľa názoru žalovanej v rozpore s vykonaným dokazovaním pred prvoinštančným súdom. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dostatočné, a preto žalovaná považuje za dôvodné domnievať sa, že odvolací súd sa podaným odvolaním, ako aj posúdením celej veci riadne nezaoberal tak, aby bolo nepochybné tvrdiť, že ide o rozhodnutie spravodlivé a zákonné. Odvolací súd pravdepodobne pod vplyvom podania ústavnej sťažnosti žalovanou zrýchlene rozhodol, pričom absolútne odignoroval právne záväzné stanovisko najvyššieho súdu a nezaoberal sa ani otázkami, s ktorými sa mu dovolací súd nariadil

vysporiadať.

5.4. Týmto dovolaním žalovaná predovšetkým poukázala na zásadný odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky, ktorá pozostáva z toho, že: 1. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd svoje rozhodnutie náležite nezdôvodnil, čo odporuje zásadnej právnej konštrukcie, že odôvodnenie je uvedomelá činnosť súdu, ktorá je prejavom aplikácie zásady zákonnosti súdnych rozhodnutí. 2. Rozhodnutie súdu musí byť riadne odôvodnené a preskúmateľné, aby účastníci konania pred súdom poznali základný právny rámec posudzovanej veci a právne úvahy súdu, ktoré súd pri rozhodovaní o dôvodnosti podanej žaloby aplikoval. 3. Krajský súd je povinný podriaďiť sa právnomu názoru súdu vyššej inštancie, pričom táto povinnosť vyplýva z nutnosti definitívne ukončiť konkrétny spor a predísť nekonečnému súdnemu presúvaniu spisu medzi súdmi, čo neúmerne predlžuje konanie, a tým porušuje ústavné práva účastníkov na skončenie veci v primeranej dobe a na spravodlivý proces (sp. zn. 2Cdo/155/2011). Pričom dovolateľka poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/84/2012 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/41/2009.

5.5. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Dovolateľka navrhla aj odklad vykonateľnosti rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14Co/533/2015 z 20. novembra 2018 a rozsudkom sp. zn. 14Co/236/2019 zo 7. februára 2023, a to až do právoplatného skončenia dovolacieho konania v zmysle § 444 ods. 1 CSP s jeho odôvodnením.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol, alternatívne zamietol a priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo/184/2020).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné zamietnuť.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolateľka v rámci dovolania namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a zároveň spochybňovala vykonané dokazovanie a zistenie skutkového stavu, čím uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020 a sp. zn. 1Cdo/213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo/168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

13. Dovolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu dospel k záveru, že jeho odôvodnenie nevybočuje z limitov spravodlivého procesu, je dostatočné, logické a primerané. Odvolací súd svoje právne názory odôvodnil úvahami, ktoré sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí, obsahuje náležitosti odôvodnenia dané v § 393 ods. 2 CSP a nemožno ho považovať za nedostatočne odôvodnené, či rozporné. Dovolateľka v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní odvolacím súdom, aj súdom prvej inštancie.

14. Z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním žalovanej potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch. V dôvodoch rozsudku sa vyjadril k nosnej argumentácii dovolateľky (žalovanej) uplatnenej v odvolaní (rovnako aj v dovolaní) ohľadom predpokladov vydržania spornej nehnuteľnosti, konkrétne dobromyseľnosti žalovanej, resp. jej právnych predchodcov a vydržacej doby (pozri body 14. až 23. rozhodnutia odvolacieho súdu). V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na jej odvolacie námietky.

14.1. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

14.2. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie

všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

14.2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobe žalobcu o vypratanie nehnuteľnosti a vydanie bezdôvodného obohatenia (čiastočne) vyhovel, keď zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že žalovaná nesplnila zákonné podmienky pre vydržanie spornej nehnuteľnosti dobromyseľnou držbou po dobu najmenej desať rokov. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovanej. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 13. až 24.), ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (strany 5. až 7.), nevyplýva nedostatočnosť, či nezrozumiteľnosť alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu dovolateľky.

15. Konkrétne, pokiaľ dovolateľka namietala nedostatok odôvodnenia odvolacieho súdu spočívajúci v tom, že odvolací súd (aj okresný súd) nevysvetlil, prečo nepovažoval za dobromyseľných právnych predchodcov žalovanej a prečo nezohľadnil vydržaciú dobu týchto právnych predchodcov, dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k ne/možnosti započítať v prospech žalovanej vydržaciú dobu jej právnych predchodcov, keď odvolací súd v bode 21. uviedol: „Aj v prípade ustálenia skutkového stavu, že sporná parcela bola pridelená do užívania manželom A., resp. ju vydržali, avšak ju nepreviedli kúpnu zmluvou na žalovanú, treba vychádzať z právneho názoru, že ak právny predchodca držiteľa nepreviedol na držiteľa sporný pozemok, ale len susedné pozemky, nemôže to mať vplyv na plynutie lehoty na vydržanie pre jeho právneho nástupcu. Súd v takomto prípade musí posudzovať splnenie podmienok pre vydržanie zo strany žalovanej samostatne - teda jej titul, na základe ktorého sa domnievala, že je vlastníkom pozemku, a uplynutie doby potrebnej pre vydržanie, bez ohľadu na dobu držby pozemku jej právnymi predchodcami.“

15.1. K ne/dobromyseľnosti právnych predchodcov dovolateľky sa odvolací súd vyjadril takto: „Vo veci nebolo sporné, že parcela č. 3245 mala pôvodne charakter poľnohospodárskej pôdy, ktorú obhospodarovalo JRD. Je dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že takýto druh pozemku nemohol byť pridelený do osobného užívania manželom A. na výstavbu rodinného domu. V tejto súvislosti je dôležité aj ustanovenie § 135a ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení platnom do 31. 12. 1991, podľa ktorého ak mal občan v držbe 10 rokov pozemok, ku ktorému sa mohlo zriadiť právo osobného užívania, nadobudol k pozemku vlastníctvo štát, a občan mal právo len na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemku, ale maximálne do výmery 800 m², ak išlo o výstavbu rodinného domu. Manželia A. mohli v dobrej viere užívať spornú parcelu len za predpokladu, že mali k nej zriadené právo osobného užívania, čo z vykonaných dôkazov nevyplýva. Ak by takéto právo mali zriadené, otázne je prečo sa aj táto parcela nestala predmetom kúpnej zmluvy so žalovanou. Tieto skutkové okolnosti však nemajú vplyv na skúmanie dobromyseľnosti držby žalovanou, pretože manželia A. na ňu sporný pozemok nepreviedli a plynutie ich vydržacej doby sa na ňu nevzťahuje.“ (bod 22. odôvodnenia) V rozpore s uvedeným potom vyznieva tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd nevysvetlil, prečo nepovažoval za dobromyseľných právnych predchodcov žalovanej a prečo nezohľadnil ich vydržaciú dobu.

15.2. K námietke dovolateľky, že odvolací súd sa nezaoberal právne záväzným stanoviskom najvyššieho súdu (zrušujúce rozhodnutie najvyššieho súdu v danom spore sp. zn. 4Cdo/120/2019 z 27. augusta 2019, pozn. dovolacieho súdu), resp. toto stanovisko nemal rešpektovať, dovolací súd najskôr uvádza,

že z dovolania žalovanej nie je zrejmé, v čom konkrétne odvolací súd nerešpektoval dovolací súd, keď dovolateľka predmetnú námietku uviedla v dovolaní bez bližšieho ozrejmeneia. Napriek uvedenému dovolací súd môže len konštatovať, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva nezohľadnenie najvyšším súdom vytýkaných nedostatkov vo svojom zrušujúcom rozhodnutí. Odvolací súd reagoval na vytýkaný nedostatok odôvodnenia, „že držba spornej parcely žalovanou a jej právnych predchodcov bola dobromyseľná od roku 1963, a že v dôsledku toho došlo k vydržaniu tohto pozemku“ v bode 21. odôvodnenia svojho rozhodnutia (viď bližšie aj bod 15. tohto rozhodnutia). Odvolací súd sa taktiež vysporiadal s argumentáciou najvyššieho súdu, že „... bolo podstatné posúdiť, či právni predchodcovia žalovanej si vôbec boli vedomí, že časť ich pozemku, sporná parcela č. 3245, ktorú v presvedčení, že im patrí, užívali ako vlastnú ...“ v bode 22. odôvodnenia svojho rozhodnutia (viď bližšie aj bod 15.1. tohto rozhodnutia). Pokiaľ najvyšší súd vyčítal odvolaciemu súdu, že bolo potrebné sa vysporiadať s tým, že žalovaná konala v domnení, že kupuje celú nehnuteľnosť, resp. s kolíziou formálneho a materiálneho poňatia veci ohľadom nadobudnutia spornej parcely, ktorá nebola uvedená v kúpnej zmluve, k uvedenému odvolací súd zaujal stanovisko v bodoch 18. až 20. svojho odôvodnenia takto: „V predmetnom konaní žalovaná odvodzovala svoje vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti od inštitútu vydržania. Na to, aby žalovaná preukázala svoju dobromyseľnosť, že jej sporná nehnuteľnosť patrí, musí jej svedčiť nejaký titul nadobudnutia vlastníctva. Domnelým titulom nadobudnutia vlastníctva podľa jej vyjadrenia mala byť kúpna zmluva, ktorou manželia A. previedli na žalovanú ostatné časti nehnuteľnosti (parcely č. 3246, č. 3247 a č. 3248) oplotené spolu so sporným pozemkom, avšak bez predmetnej spornej parcely č. 3245. Preto žalovaná nemala právny titul, od ktorého by sa mohla odvodzovať jej dobromyseľnosť užívania predmetnej spornej nehnuteľnosti (bod 18. rozhodnutia odvolacieho súdu). Celkovo manželia A. odpredali žalovanej parcely č. 3246, č. 3247 a č. 3248 o výmere 847 m². Napriek tomu žalovaná užíva pozemok o výmere približne 1110 m². Údaje o tom, čo je predmetom kúpnej zmluvy museli byť žalovanej známe v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy. V čase kúpy pri zachovaní bežnej opatrnosti mala dať žalovaná zamerať jednotlivé parcely a konfrontovať ich plochy a identifikáciu so zápsmi na listoch vlastníctva. Žalovaná uzavrela riadnu kúpnu zmluvu, v ktorej bol presne definovaný predmet kúpy, a to presným označením daných nehnuteľností. Iba samotná domnienka žalovanej, že kupovala niečo viac (spornú parcelu č. 3245) nestačí pre vydržanie spornej nehnuteľnosti. Aj keby si žalovaná skutočne myslela, že nadobúda aj spornú parcelu, keďže bola ako celok oplotená s ostatnými, išlo by v danom prípade o nedbalého nadobúdateľa, ktorý si v skutočnosti neoveril, čo je predmetom kúpnej zmluvy. Jej subjektívny pocit, že vlastní viac, ako bolo v skutočnosti vymedzené v kúpnej zmluve nemôže byť na ujmu skutočného vlastníka (bod 19. rozhodnutia odvolacieho súdu). Navyše pochybnosti o svojom vlastníctve žalovaná preukázateľne mala minimálne od roku 1996, kedy napísala v poradí prvý list žalobcovi. V podanom odvolaní žalovaná neuvedla žiadne skutočnosti, ktorými by spochybnila tieto závery zo zisteného skutkového stavu.“ (bod 20. rozhodnutia odvolacieho súdu). Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že námietka dovolateľky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, keď odvolací súd sa nemal zaoberať vytýkanými nedostatkami vyjadrenými v zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, je aj v tomto smere neopodstatnená.

16. V reakcii na dovolacie argumenty žalovanej dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Žalovaná preto neopodstatnene namieta, že odvolací súd jej nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

16.1. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán

sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strany sporu na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

17. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým oba sudy nižšej inštancie dospeli, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie sporu túto vadu zmätočnosti nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

18. Dovolateľka v dovolaní tiež spochybňuje vykonané dokazovanie a jeho hodnotenie a navodzuje vlastné hodnotenie smerujúce k založeniu svojho názoru na právne posúdenie sporu a úspechu v spore, že vlastnícke právo nadobudla na základe kúpnej zmluvy, resp. vydržaním (či už ňou samou alebo na základe započítania vydržacej doby jej právnych predchodcov) a tvrdí, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo nesprávnym právnym posúdením, ako aj nesprávnym vyhodnotením dokazovania, nesprávnym zistením skutkového stavu a tým, že odvolací súd nevzal do úvahy ňou namietané skutočnosti. V reakcii na uvedené dovolací súd pripomína, že sporové konanie je konaním, v ktorom vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné, úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na samotnej skutočnosti neúspechu v konaní a na argumentácii, že sudy mali považovať tvrdenia neúspešnej strany za pravdivé a relevantné.

18.1. Ak dovolateľka podľa obsahu jej dovolania (§ 124 CSP) namietala, že odvolací súd vyhodnotil nesprávne výpovede svedkov a ostatné dôkazy v súvislosti s kúpnu zmluvou, keď podľa jej názoru nadobudla spornú parcelu spoločne s ostatnými parcelami aj keď táto nebola súčasťou kúpnej zmluvy, podľa názoru odvolacieho súdu uvedená námietka dovolateľky predstavuje jej prostý nesúhlas s vyhodnotením dôkazov a skutkovým záverom, keď sa dovolateľka bez ďalšieho bližšieho odôvodnenia nestotožňuje s posúdením kúpnej zmluvy, resp. posúdením podmienok vydržania nehnuteľnosti.

19. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, ktoré dovolateľka naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Uvedenú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnostnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v danom prípade súdu prvej inštancie, pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnostnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

19.1. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu dovolací súd nie je oprávnený, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

20. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania v dovolaní výslovne odôvodňovala aj tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, čo zodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, ktorý dovolací dôvod bližšie nevymedzila. Zároveň v dovolaní poukazuje aj na odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe súdov, čo zodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom výslovne v troch bodoch formuluje, v čom vidí tento odklon (pozri bližšie bod 5.4. tohto rozhodnutia).

20.1. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP), tak v zmysle § 421 ods. 1 CSP je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, uviesť ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018) a c) uviesť rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré majú predstavovať rozhodovaciu prax, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť, resp. uviesť rozdielnu rozhodovaciu prax.

21. Pred posúdením samotného „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) dovolací súd zdôrazňuje, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

22. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili/neriešili prvoinštančný a odvolací súd.

23. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či žalovaná v podanom dovolaní vôbec nastolila právnu otázku, resp. ňou nastolená právna otázka je taká otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, posudzujúc dovolanie v rozumnej miere podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) a v snahe autenticky porozumieť jeho textu ako celku (viď nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 9. júna 2020) dospel dovolací súd k záveru, že sama dovolateľka k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) neformulovala zákonným spôsobom v rámci svojich námietok žiadnu právnu otázku a zároveň z argumentácie dovolateľky nie je možné žiadnu právnu otázku odvodiť, pretože dovolateľka len bez ďalšieho v rámci dovolania spochybňuje zistenie skutkového stavu a záver odvolacieho súdu o nesplnení podmienok vydržania, čo však nezodpovedá zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1

písm. a) a c) CSP a § 432 CSP.

24.1. Námietky dovolateľky v súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP sú formulované všeobecne bez náležitého odôvodnenia a uvedenia právneho posúdenia veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedenia, v čom spočíva nesprávnosť tohto posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolateľka v danom prípade vymedzila iba všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým došlo podľa jej názoru v konaní pred odvolacím súdom, pričom výslovne uvádzaný odklon formulovaný v troch bodoch (pozri bližšie bod 5.4. tohto rozhodnutia) smeruje k nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu a nepodriadeniu sa názoru súdu vyššej inštancie, keď odvolací súd sa nemal zaoberať vytkávanými nedostatkami vyjadrenými v zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, čo nie je a ani nemôže byť dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože ide o dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorým sa dovolací súd zaoberal (pozri body 10. až 17. tohto rozhodnutia).

24.2. Sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu, či súdu prvej inštancie k vykonanému dokazovaniu/hodnotenie dôkazov, najmä hodnotenie ne/dobromyseľnosti užívania nehnuteľnosti právnymi predchodcami žalovanej, resp. spochybnenie skutkových zistení, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia.

24.3. Pokiaľ dovolateľka v rámci dovolania poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. marca 2009 sp. zn. 15Co/41/2009, toto nenapĺňa pojem ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu (R 83/2018).

24.4. Dovolateľka v dovolaní pri tvrdenom odklone poukázala aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/84/2012, v ktorom spore išlo o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, pričom najvyšší súd zdôraznil, že ak právna predchodkyňa poručiťľa (do dedičstva, po ktorom sa dovolatelia domáhali určenia, že nehnuteľnosti patria) v čase smrti skutočne vlastnila sporné pozemky, osoby prichádzajúce do úvahy ako jej dedičia nadobudli predmet dedičstva smrťou tejto poručiťľky, teda nie vydržaním v zmysle § 134 OZ. Rozhodnutie o dedičstve, ktorým na základe dohody dedičov prevzal „celé dedičstvo“ právny predchodca navrhovateľov, nemožno považovať za nadobúdaci titul zakladajúci dobromyseľnosť jeho držby sporných pozemkov. Preto je zrejmé, že v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/84/2012 bola posudzovaná odlišná skutková a právna situácia, než je tomu v prejednávanom spore.

24.5. Skutočnosť, že dovolateľka nesúhlasí so záverom o dôvodnosti žaloby a uplatnenom nároku a na tom základe vyhovieu žaloby žalobcu, sama osebe nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť jej dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože tento záver súdov bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávaného sporu, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli ku skutkovému a právnemu záveru a prijatiu ich rozhodnutia.

25. Na základe uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP a nemožno ho špecifikovať ani širším výkladom. Dovolateľka síce formálne označila za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, ale podľa názoru odvolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. a) CSP neboli splnené, keď žalovaná v dovolaní neuviedla dostatočne konkrétnu právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP). Absenciu uvedeného považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania pre neprípustnosť (§ 447 písm. f) CSP).

26. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že dovolanie žalovanej v časti namietajúcej vadu podľa

§ 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné a ohľadom namietajúceho nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP je neprípustné, pretože dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

27. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.